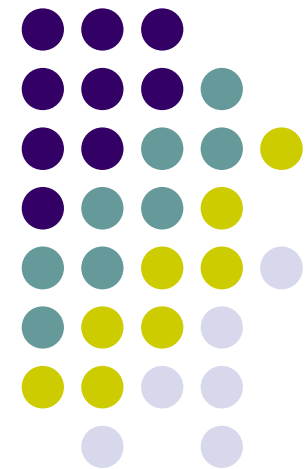

План дій МАГАТЕ з ядерної безпеки

Шляхи імплементації

21 лютого 2013 року
Державна інспекція ядерного регулювання України

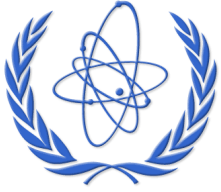
11 березня 2011р. потужний землетрус
та цунамі спричинили аварію
на АЕС Фукусіма-Даїчі (Японія).

20-24 червня 2011р. Міністерська
Конференція МАГАТЕ (Відень, Австрія).

IAEA

International Atomic Energy Agency

Atoms For Peace

Міністерська Декларація: *пропонуємо Генеральному директору МАГАТЕ представити проект плану дій, що охоплюватиме усі відповідні аспекти щодо ядерної безпеки, аварійної готовності і радіаційного захисту населення та навколишнього середовища Раді Керуючих і Генеральній Конференції МАГАТЕ під час сесій в 2011 році.*

Проект Плану дій МАГАТЕ з ядерної безпеки

- схвалено на засіданні Ради Керуючих
13 вересня 2011 року
- одностайно затверджено під час 55-ї сесії
Генеральної Конференції МАГАТЕ 22
вересня 2011 року.

План дій з ядерної безпеки

- **Мета:** визначити програму роботи для посилення глобальної ядерної безпеки;
- підвищити безпеку АЕС, шляхом посилення взаємодії між регулятором та оператором;
- посилити аварійну готовність та спроможність до реагування;
- засвоїти уроки аварії на АЕС Фукусіма-Даїчі.

- План дій включає 12 головних напрямів, кожен з яких деталізовано рядом практичних заходів.

1. Оцінка безпеки в світлі аварії на АЕС ТЕРСО Фукусіма-Даїчі

Заплановано: провести національні оцінки проектів АЕС на стійкість до надзвичайних природних подій та запровадити коригуючі заходи у разі необхідності, МАГАТЕ розробити методологію проведення оцінки безпеки та надавати підтримку країнам-членам у проведенні оцінки та опрацюванні її результатів шляхом організації оглядових місій.

2. Оглядові місії МАГАТЕ

Заплановано: посилити існуючі оглядові та оціночні місії МАГАТЕ (IRRS, OSART, EPREV, DSARS, SEED) із акцентом на уроки засвоєні внаслідок аварії а саме посилення регуляторної ефективності, експлуатаційної та проектної безпеки, аварійної готовності, країнам на регулярній основі планувати проведення таких місій, результати яких оприлюднювати з метою обміну досвідом.

3. Аварійна готовність та реагування

Заплановано: країнам переглянути національні спроможності з аварійної готовності, МАГАТЕ із залученням інших міжнародних організацій посилити міжнародну аварійну готовність, посилити міжнародний та національні режими надання експертної та технічної допомоги у випадку аварії.

4. Національні регулюючі органи

Заплановано: Країнам вжити заходів для забезпечення незалежності регулюючих органів, їх належного фінансового та ресурсного забезпечення та відповідну науково-технічну підтримку. Країнам забезпечити проведення на регулярній основі оціночних місій МАГАТЕ з комплексного огляду регулюючої діяльності – IRRS.

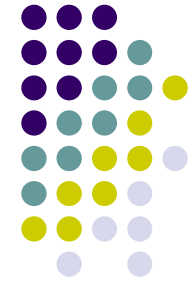
5. Експлуатуючі організації

Заплановано: країни повинні забезпечити покращення систем управління якістю, належне управління людськими ресурсами, підвищення культури безпеки, посилення науково-технічних спроможностей експлуатуючих організацій, забезпечити проведення на регулярній основі оціночних місій МАГАТЕ з експлуатаційної безпеки – OSART.

6. Стандарти безпеки МАГАТЕ

Заплановано: перегляд МАГАТЕ існуючих стандартів безпеки з метою підвищення їх ефективності та приведення у відповідність до сучасних реалій, широке застосування країнами-членами діючих стандартів та обмін досвідом з іншими країнами щодо практик застосування міжнародних норм.

7. Міжнародні законодавчі рамки

Заплановано: вдосконалення та підвищення ефективності міжнародних конвенційних механізмів, активне залучення країн-членів до виконання положень діючих Конвенцій, створення глобального режиму відповідальності за ядерну шкоду.

8. Країни-члени, що планують запроваджувати та розвивати ядерні програми

Заплановано: Країни повинні створити необхідну ядерну інфраструктуру на основі діючих стандартів та керівництв МАГАТЕ, МАГАТЕ надавати максимальне сприяння країнам-членам, що планують запроваджувати мирні ядерні програми.

9. Розбудова можливостей

Заплановано: країни-члені повинні посилити заходи з розбудови національних можливостей, зокрема організувати постійне навчання експертів та їх участь в практичних тренінгах для забезпечення достатньої кількості кваліфікованих фахівців, що відповідають за питання безпеки та використання ядерних технологій, МАГАТЕ надавати відповідну підтримку країнам.

10. Захист населення та навколишнього середовища від іонізуючого випромінювання

Заплановано: використовуючи наявні національні знання та досвід розробити стратегії дій для посилення спроможностей країн із захисту навколишнього середовища, в тому числі відновлення забруднених територій в пост-аварійний період

11. Комунікація та розповсюдження інформації

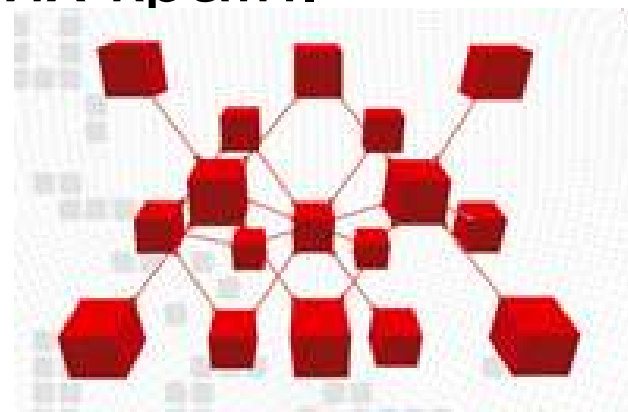
Заплановано: посилити систему оповіщення та інформування у випадку аварії, заохочувати до прозорості та відкритості у взаємодії між регуляторами, операторами та міжнародними організаціями, посилити загальну координуючу роль МАГАТЕ.

12. Дослідження та розвиток

Заплановано: МАГАТЕ надавати допомогу та сприяння науково-дослідним інститутам в проведенні досліджень з питань ядерної безпеки, технологій та інженерних рішень, та забезпечувати максимальне поширення результатів таких досліджень серед зацікавлених країн.

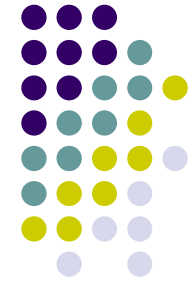

Результати імплементації (1/3)

Проведено 4 масштабні наради міжнародних експертів країн членів МАГАТЕ з питань: безпеки реакторів та відпрацьованого палива, відкритості та ефективної комунікації у випадку радіаційної ситуації, захисту від надзвичайних стихійних лих (землетруси, цунамі), безпечного зняття з експлуатації ядерних установок та відновлення забруднених територій.

Результати імплементації (2/3)

- Розпочато і триває робота з напрацювання механізмів посилення ефективності та дієвості міжнародних конвенцій – створено спеціальну Робочу групу МАГАТЕ;
- Проведено 4 місії EPREV, 1-IRRS, 3- OSART;
- МАГАТЕ проведено 4 багатонаціональних протиаварійних тренувань ConvEx;
- Розроблено та запроваджено до практичного застосування інструмент SARIS для проведення оцінки національної регуляторної інфраструктури на відповідність стандартам МАГАТЕ;

Результати імплементації (3/3)

- Запроваджено на 2012-2015рр. Програму MODARIA з оцінки та прогнозування впливу радіації на навколишнє середовище;
- Комітет зі стандартів МАГАТЕ завершує комплексний аналіз діючих стандартів із врахуванням уроків аварії на АЕС Фукусіма-Даїчі для подальшого їх перегляду та доопрацювання та ін.....

Участь України

- Україна розробила та реалізовує низку комплексних заходів на національному рівні спрямованих на підвищення рівня безпеки на АЕС України із врахуванням уроків аварії в Японії;
- Україна активно присутня в усіх міжнародних заходах МАГАТЕ в рамках виконання Плану дій, зокрема з посилення конвенційних механізмів, перегляду стандартів МАГАТЕ, вдосконалення механізмів оперативного оповіщення та інформування у випадку ядерної аварії;
- Українські фахівці залучаються МАГАТЕ для проведення незалежного оцінювання в рамках місій IRRS, OSART;
- В 2014 в Україні заплановано проведення самооцінки регулюючої діяльності із використанням інструменту SARIS;
- та ін....

Дякую!

Фотоматеріали з офіційного веб-сайту МАГАТЕ
www.iaea.org